

STRATEGIA PROCESULUI DE REFORMĂ CURRICULARĂ A UNIVERSITĂȚII DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE DIN TÎRGU MUREȘ

TRADIȚIE ȘI INOVARE

Reforma curriculară la Universitatea de Medicină și Farmacie este un obiectiv strategic asumat de Universitate în **Planul strategic de dezvoltare instituțională 2016-2020**, aprobat de Senatul Universității în 29 martie 2016.

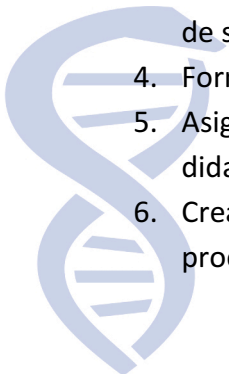
Prin decizia Senatului din 9 martie 2016 a fost înființat Compartimentul de Evaluare Internă a Programelor de Studii și Curriculă Universitară.

Strategia Procesului de reformă curriculară are, conform Planului operațional al Universității, adoptat de către Senat în data de 29 martie 2016, termen de finalizare și adoptare, luna aprilie 2016.

A. Obiectiv general: dezvoltarea unui model de educație medicală care să formeze absolvenți cu competențe clinice, capabili să raționeze medical, să decidă și să comunice profesional cu pacienții, cu celelalte categorii profesionale implicate în actul medical și cu societatea.

B. Obiective specifice

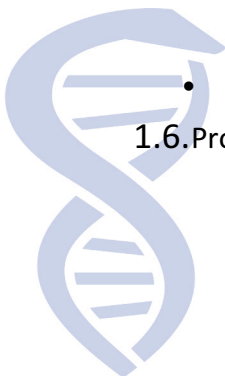
1. Adaptarea curriculei la standardele actuale ale învățământului medical
2. Realizarea unui sistem de educație centrat pe student, care să stimuleze studenții să învețe în mod independent, să-și dezvolte gândirea critică și creativă.
3. Realizarea unui mod unitar de evaluare a studenților, în cadrul aceluiași programe de studii
4. Formarea resursei umane și eficientizarea utilizării celei existente
5. Asigurarea cadrului necesar unei mai bune interacțiuni dintre student și cadrul didactic.
6. Crearea cadrului organizatoric și de reglementare instituțională capabil să susțină procesul de reformă curriculară

C. Plan de măsuri

1. Adaptarea curriculei la standardele actuale ale învățământului medical

- 1.1. Consolidarea acelor părți ale curriculei care îi ajută pe studenți să dobândească competențe clinice. Studenților trebuie să li se ofere șansa (oportunitatea, timpul și feedback-ul necesar) pentru a practica și aplica gândirea clinică și capacitatea de a lua decizii.
- 1.2. Redimensionarea curriculei actuale cu încadrarea în numărul minim de ore și în prevederile ARACIS.
- 1.3. Reevaluarea fișelor disciplinelor și adaptarea conținutului curricular la Index Clinical Situations (ICSs) - o listă a celor mai frecvente situații clinice pe care un tânăr absolvent trebuie să fie capabil să le managerieze (*Medical Education 33, 121-9, 1999*). Acest lucru va fi realizat cu ajutorul unor echipe interdisciplinare numite și coordonate de către decani și vor avea ca scop:
  - eliminarea suprapunerilor din curriculele disciplinelor;
  - focusarea pe aspectele din curricula relevante pentru programul de studiu;
  - modernizarea conținutului lucrărilor practice și identificarea aspectelor cu aplicabilitate practică/clinică.
- 1.4. Dezvoltarea abilităților de comunicare - abilitățile de comunicare devin elemente curriculare obligatorii și vor fi integrate în anumite discipline, astfel:
  - anul I - Noțiuni generale
  - anul II - Comunicare medic -pacient; comunicare în cadrul echipei terapeutice - disciplină obligatorie
  - anul III - activități practice în cadrul orelor dedicate Semiologiei medicale și Semiologiei chirurgicale
  - anul VI - în cadrul stagiului de psihiatrie
- 1.5. Abilitățile practice
  - Extinderea și perfecționarea sistemului de obținere de abilități practice de către studenți; realizarea portofoliului de competențe și abilități propriu fiecărui student, cu proceduri minimale însușite;
  - Integrarea stagiilor clinice cu activitățile din cadrul Centrului de Simulare și Abilități Practice.
  - Reorganizarea stagiilor de practică de specialitate (practica de vară).
- 1.6. Promovarea cursurilor interdisciplinare, de tip integrativ.

2. Realizarea unui sistem de predare centrat pe student, care să stimuleze învățarea independentă, gândirea critică și creativă a acestora

- 2.1. Implementarea metodelor de predare de tip *Team-Based Learning (TBL)*, *Case-Based Teaching (CBT)* și *Problem-Based Learning (PBL)* pentru activitățile practice;
- 2.2. Utilizarea platformelor de e-learning, complementar formelor tradiționale de predare;
- 2.3. Flexibilizarea cadrului administrativ astfel încât să se asigure posibilitatea ca studentii să poată opta pentru cursurile/cadrele didactice de predare diferite din cadrul aceleiași discipline;
- 2.4. Crearea mecanismelor care să determine studentii să învețe pe întreaga perioadă a anului universitar (verificări parțiale, teme de casă, preevaluări, preteste la lucrări practice, prezentări de cazuri, referate, exerciții, etc) și includerea rezultatelor în nota finală.
- 2.5. Întărirea disciplinei la stagiile clinice atât pentru studenți cât și pentru cadrele didactice. Toate activitățile desfășurate în cadrul stagiilor vor viza dobândirea de către studenți, de abilități practice și vor stimula dezvoltarea judecății clinice.
- 2.6. Lucrarea de licență - pentru a se asigura oportunități de învățare a ceea ce înseamnă o activitate de cercetare medicală se va modifica strategia de elaborare a lucrării de licență.
  - Studenții vor stabili titlul lucrării de licență și planul acesteia până la sfârșitul anului 4.
  - Comisiile de cercetare științifică din cadrul fiecărei facultăți, sub coordonarea decanului, vor valida propunerile.
  - Planul și lucrarea de licență în sine vor fi supuse unor controale adecvate de detectare a plagiatului.
  - Pentru a oferi studenților posibilitatea de familiarizare cu oportunitățile de cercetare clinică aferente disciplinelor anilor V și VI, se vor organiza manifestări științifice periodice (târgurile disciplinelor) și cursuri integrate multidisciplinare.

3. Realizarea unui mod unitar de evaluare a studenților, în cadrul aceluiași programe de studii

- 3.1. Schimbarea modului de evaluare a cunoștințelor studenților prin
  - punerea accentului pe asimilarea și verificarea continuă, pe parcursul semestrului;
  - standardizarea evaluării în cadrul aceluiași programe de studii.
- 3.2. Examenele vor fi folosite nu doar pentru a ghida studentii în performanța lor, ci și pentru a oferi facultății feedback asupra funcționării corespunzătoare a curriculei;

- 3.3. Toate disciplinele vor avea responsabilitatea de a programa examinări formative în timpul semestrului, cu scopul de a furniza o bază continuă de învățare și pentru a oferi suport pentru examenul teoretic sumativ din timpul sesiunii; ponderea acestor evaluări pe parcursul semestrului va reprezenta cel puțin 30-50% din nota finală;
- 3.4. Examenul sumativ va fi standardizat (la nivelul disciplinelor) pentru toți studenții aceluiași an de studiu, indiferent de seria din care fac parte, la realizarea acestuia participând toți titularii de curs din disciplina respectivă;
- 3.5. La disciplinele preclinice (laboratoare și seminarii) studentul va fi notat săptămânal conform regulamentului fiecărei discipline, cu scopul de a furniza un feedback semnificativ asupra performanțelor personale, în baza Rapoartelor de laborator. Disciplinele vor stabili criterii specifice pentru notarea activităților practice (care vor reprezenta procent din nota finală) și admiterea la examenul practic;
- 3.6. În cazul disciplinelor clinice, toate activitățile care implică pacienții (lucrările practice și stagiile) vor fi monitorizate și evaluate în mod regulat. Prin rotație, din rândul cadrelor de predare a unei discipline vor fi numite persoane responsabile cu supravegherea procesului didactic - mentori - cu rol în identificarea oportunităților de învățare;
- 3.7. Fiecare disciplină va formula criterii specifice pentru notarea activităților practice (care vor reprezenta procent din nota finală) și admiterea la examenul practic;
- 3.8. Toate rezultatele la examene vor fi supuse unui control de calitate referitor la distribuția notelor, gradul de dificultate, echivalența pe serii de predare

4. Formarea resursei umane și eficientizarea utilizării celei existente

4.1. Personalul implicat în activitatea didactică este format din:

- Personalul didactic titular
- Personalul didactic încadrat pe perioada determinată (inclusiv doctoranzii)
- Personalități științifice cu statut de invitat
- Studenții interni și demonstratori, în limitele competențelor atribuite

4.2. În categoria personalului didactic încadrat pe perioadă determinată sunt incluși și studenții doctoranzi care, în conformitate cu Legea Educației Naționale nr. 1/2011, **au obligația de a desfășura activități didactice.** Începând cu anul universitar 2016/2017, activitatea didactică a studenților doctoranzi va fi reglementată astfel: studenții doctoranzi înmatriculați pe locuri bugetate **au obligațiile integrale ale asistenților universitari**, la disciplina la care este afiliat conducătorul de doctorat.

- a. Pentru doctoranzii care sunt sub coordonarea unor conducători de doctorat din domeniul preclinic, atribuțiile lor didactice sunt legate exclusiv și integral de domeniul respectiv.

- b. Pentru doctoranzii care sunt sub coordonarea unor conducători de doctorat din domeniul clinic, atribuțiile lor didactice sunt legate de domeniul clinic respectiv dacă doctorandul este în aceeași specialitate. Dacă doctorandul este într-o specialitate diferită, cu acordul conducătorului de doctorat și al CA, după avizul favorabil al Școlii doctorale, acesta va putea desfășura activități didactice în domeniul propriei sale specialități, în condiții identice cu cele ale asistenților universitari din specialitatea respectivă.
  - c. Activitatea didactică a doctoranzilor la buget va include toate obligațiile asistenților universitari pe perioadă determinată.
  - d. Toți doctoranzii la buget vor fi incluși în statele de funcții ale disciplinelor.
- 4.3. Rezidenții și studenții voluntari (preparatori/demonstratori) vor fi implicați în activități specifice de învățare cu studenții sub coordonarea cadrelor didactice ale disciplinei, conform regulamentului existent.
- 4.4. Eficientizarea formațiilor de studiu pentru utilizarea judicioasă a resurselor existente și optimizarea raportului număr studenți/cadru didactic - **diminuarea numărului de studenți/grupă** - în cadrul activităților practice.
- 4.5. Crearea unui sistem de implicare a tuturor cadrelor didactice în activități de formare profesională/didactică continuă:
- Redefinirea rolului Departamentului de Pregătire Psiho-Pedagogică
  - Organizarea de sesiuni de training susținute de experți internaționali, pentru întregul personal didactic, pentru următoarele module:
    - *Team-Based Learning*
    - *Case-Based Teaching*
    - *Problem-Based Learning*
    - *Cursuri de comunicare medic-pacient, medic-aparținător, etc*
    - *Tehnici de evaluare a cunoștințelor medicale/examinare*
  - Formarea de specialiști în educație medicală, din personalul Universității

5. Asigurarea cadrului necesar unei mai bune interacțiuni dintre student și cadrul didactic.

- 5.1. Fiecare disciplină trebuie să își organizeze/eficientizeze propriul program de consultații și tutoriat pentru studenți, care va fi făcut public, pe site-ul disciplinei și în platforma de e-learning.
- 5.2. Activitatea de consultații acordate studenților este o obligație a fiecărui cadru didactic.
- 5.3. Consultațiile se pot realiza prin următoarele metode:

- Direct, printr-o discuție purtată la sediul disciplinei
- On line – prin email, utilizarea platformelor din cadrul e-UMF sau de tipul: www.piazza.com

6. Crearea cadrului organizatoric și de reglementare instituțională capabil să susțină procesul de reformă curriculară

6.1. Funcționalizarea **Compartimentul de Evaluare Internă a Programelor de Studii și Curriculă Universitară (CEIPSCU)**, structura administrativă care, în colaborare cu Comisiile curriculare ale facultăților, vor asigura evaluarea calității programelor de studii și implementarea măsurilor de reformă curriculară.

6.2. Compartimentul va avea următoarele atribuții:

- Validarea fișele disciplinelor pentru a fi în acord cu actualele măsuri de reformă curriculară
- Identificarea elemente de suprapunere în tematici și sesizează decanii pentru remedierea acestora
- Avizarea planurilor de învățământ
- Monitorizarea modului de desfășurare a activităților didactice
- Evaluarea rapoartele statistice ale rezultatelor testelor
- Verificarea respectării standardelor de calitate și a metodologiilor existente, utilizate în evaluarea studenților
- Organizarea sesiunilor de instruire pentru cadrele didactice.
- Compartimentul va dispune de resursele necesare pentru asigurarea securității și infrastructurii necesare pentru desfășurarea tuturor examenelor sumative, pentru realizarea analizei statistice adecvate și pentru informarea comunității universitare și își va elabora propriile Proceduri operaționale de lucru aprobate de CA.

6.3. Măsurile incluse în prezenta Strategie vor fi introduse, pentru compatibilizare, în celelalte regulamente existente în Universitate sau vor face obiectul unor Regulamente sau Proceduri operaționale noi, prin grija Departamentul de Asigurare a Calității.

6.4. Extinderea oportunităților de învățare - Universitatea va încerca să identifice noi oportunități de învățare non-tradiționale pentru studenți și să le implementeze o dată ce cadrul legal va deveni disponibil. Vor fi explorate oportunitățile de educație inter-profesională care vor integra studenți de la diferite programe de studiu.

Măsurile de implementare

- Planul propus va fi implementat în Universitate începând cu anul academic 2016-2017 în disciplinele pilot. În perioada aprilie-septembrie 2016 se vor desfășura măsuri preparatorii.
- Procesul de reformă va continua în următorii ani academici, în paralel pentru disciplinele preclinice și clinice. În primul an (2016/2017) disciplinele pot opta pentru statutul de disciplină pilot care implică următoarele:
  - includerea în prima serie de instruire a cadrelor didactice pe probleme de TBL, CBT, PBL, abilități de comunicare, tehnici de evaluare
  - ajustarea fișelor disciplinelor pilot (cursuri și activități practice) și adaptarea lor conform ICSs
- Până la sfârșitul anului academic 2017/2018, toate disciplinele vor prezenta planurile de învățământ revizuite conform "Index Clinical Situations", noile planuri evitând suprapunerile cu alte discipline și favorizând învățământul de tip integrat.

Perioada aprilie - septembrie 2016

Nr.	Activitate
1.	Organizarea Compartimentului de Evaluare Internă a Programelor de Studiu și a Evaluare Curriculară
2.	Adaptarea „Index Clinical Situations (ICSs)” pentru disciplinele pilot
3.	Ajustarea fișelor disciplinelor pilot (cursuri și activități practice) și adaptarea lor conform ICSs (introducerea în fisele disciplinelor a unei noi coloane care să justifice concordanțele între itemii ICSs și cursul/ capitolul învățat)
4.	Cursuri de training pentru membrii disciplinelor pilot/facultății: <ul style="list-style-type: none"> - CBT (Case Based Teaching) - TBL (Team Based Learning) - Abilități de comunicare - Elaborarea de întrebări cu răspunsuri multiple pentru examenele sumative
5.	Începerea reevaluării curriculare
6.	Dezvoltarea unei platforme on-line pentru încărcarea planurilor lucrărilor de licență
7.	Elaborarea Regulamentului cadru al disciplinelor referitor la procesul de predare și examinare, care va fi stabilit în conformitate cu strategia Universității.

Strategia Procesului de reformă curriculară a Universității de Medicină și Farmacie din Țirgu Mureș a fost aprobată de Senatul Universității în ședința din 8 aprilie 2016.